

a földművelésügyi minisztérium minden olyan munkájában, amely az erdőgazdaság és a köz érdekeit előmozdítani kívánja.

Kérjük az új miniszter urat arra, hogy amint azt elődje is megtette, az erdőgazdaságot érintő kérdésekben ne mellőzze az egyesület meghallgatását, s reméljük, hogy az a megértő, barátságos jóviszony, az a becsületes együttműködés, ami a hivatalos tényezők és az érdekeltség között ma megvan, továbbra is meg fog maradni, mert ebben látjuk az igazán eredményes munka lehetőségének első és legbiztosabb zálogát.

Krónika

1. Munka és elismerés.

Nem szokott a kettő mindig együtt járni; bár normális körülmények között a másodiknak nyomon kellene követnie az elsőt.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az odaadó, szívós és kitartó munka, amit az egyesület mint érdekképviselő végzett, a legilletékesebb tényezőtől, a szakminiszter Úrtól kapta meg azt az elismerést, aminél nagyobb, legalább a mi véleményünk szerint, érdekképviselő nem kaphat.

Ha nem is szó szerint, de értelem szerint idézzük a miniszter úr kijelentéseit.

Megállapította Öexcellenciája, hogy az egyesület mint érdekképviselő teljesen hivatása magaslatán áll, mert nem politizál, de dolgozik az erdőgazdaság érdekeinek védelmében.

Megállapította a miniszter Úr, hogy talán ez az első törvény, amelyik úgy született meg, ahogyan voltaképpen minden gazdasági törvénynek meg kellene születnie; mert ezt a törvényt az érdekképviselő diktálta s a kormányzat és törvényhozás az érdekképviselő kéréseit iktatták törvénybe.

Hálás köszönettel, de egyúttal büszke örömmel iktatjuk ide a miniszter Úrnak ezeket az elismerő szavait, amelyek tanubizonyosságai annak, hogy az egyesület munkája fölfelé, az irányításra hivatott tényezőknél is elismerésre és megbecsülésre talált.

Száz százalékig állottuk idáig és fogjuk állni ezentúl is az

egyesületnek azt az alapelvét, amit a legutolsó közgyűlésen egyesületünk elnöke szegezett le.

Fenntartjuk, mert fenn kell tartanunk az egyesület részére az őszinte, becsületes, a tárgyilagos kritika jogát, ami nemcsak joga, de kötelessége és hivatása is az egyesületnek.

Iparkodtunk és iparkodni fogunk ezután is az egyesület állásfoglalását ahol csak lehet, érvényre juttatni.

De nem fogunk duzzogva visszavonulni akkor sem, ha egyik-másik kérdésben a rendelkezések vagy törvényes intézkedések nem fedik is száz százalékig az egyesület álláspontját, hanem, amint azt eddig is tettük, minden eszközzel azon leszünk, hogy a végrehajtás során iparkodjunk a magunk becsületes meggyőződését az erdőgazdaság érdekében érvényre juttatni.

De nem takarékoskodunk, amint hogy eddig sem takarékoskodtunk az elismeréssel sem.

Mert úgy érezzük, hogy amiképpen kötelessége az érdekviseletnek céljai elérése érdekében a harcot a végsőkig is folytatni, épp úgy kötelessége leróni az elismerés és köszönet adóját akkor, amikor a kormányzati tényezők kérésünket meghallgatva, az erdőgazdasági érdekeket megfelelően felkarolják, támogatásban és védelemben részesítik.

Nem voltunk és nem leszünk a grávámenes eljárás hívei.

A sérelem felsorolása bennünket nem elégít ki és ha szükség esetén hangsúlyozzuk is régi kívánságunkat és kitarunk is mellettük: eddig is kerestük s ezután is keresni fogjuk azokat az utakat és azokat az eszközöket, amelyekén át, illetőleg amelyek segítségével kitűzött céljainkat a meglévő rendelkezések keretén belül is jobban meg tudjuk közelíteni.

Nem jelenti ez azt, hogy elhibázottnak tartott, vagy hibásnak bizonyult intézkedések módosításáért ne küzdjünk, de jelenti igenis azt, hogy a meggyőzés fegyvereivel a megfelelő javaslatok előkészítésével iparkodtunk és iparkodunk minden feszültséget kiküszöbölni és megteremteni, illetőleg továbbra is fenntartani külső gazdaság és hivatalos adminisztráció között azt az összhangot, amire egyesületünk elnöke olyan nyomatékosan mutatott rá, s ami a gazdasági élet fejlődésének elengedhetetlen alapfeltétele.

Az az ünnepélyes keret, amiben a szokatlanul népes decemberi közgyűlés lezajlott, azok a szívekből fakadó és lelkekbe markoló kijelentések, amelyek a közgyűlésen elhangzottak, bizonyon remélni engedik, hogy a törvény megteremti azt az alapot, amelyiken minden arra hivatott tényező békés egyetértéssel munkálhatja a magyar erdőgazdaság érdekeit.

2. A termelői ár, a fogyasztói ár.

Két határérték, amelyek közé még igen sok tényező iktatódik.

Indokoljuk azt is, miért tesszük itt szóvá.

A kormányzat a magyar erdőgazdaság termelői árait az érvényben lévő kormányrendeletekkel bizonyos határon alul való csökkenéstől megvédte, egyidejűleg azonban kikötötte azt, hogy a fogyasztói áraknak emelkedniök nem szabad.

El kell ismernünk a kívánság jogosságát, mert hiszen a megállapított termelői árakat a közbeeső költségek gondos mérlegelésével az elfogadható fogyasztói árakból vezettük le.

Elismerjük, hogy a termelői árakra vonatkozó intézkedéssel kapcsolatosan a fogyasztói árakra vonatkozólag a rendeletben kifejezésre juttatott elhatározás elsősorban a kereskedelem munkáját és működési területét érinti.

De ezt természetesnek is találjuk.

A gazdasági életben, a mi véleményünk szerint két tényező: a termelő és fogyasztó az, amelyekre *minden esetben* feltétlenül szükség van.

A kereskedelem szükségessége csak ott és akkor merül fel, amikor a termelő és fogyasztó bármilyen okból nem tudnak közvetlenül egymásra találni.

Ez az elgondolás az, amelyik egyúttal megszabja a kereskedelem hivatását és szerepét is.

Ha ebből a szempontból indul ki a kereskedelem és a két feltétlenül szükséges tényezőnek, a termelőnek és fogyasztónak a létérdekeit egyaránt figyelembevéve iparkodik a maga hivatását betölteni, akkor, meggyőződésünk szerint, az úgynevezett „kereskedőellenes irányzat” sehol sem fog megnyilvánulni.

Igen természetes dolog azonban, hogy a két feltétlenül nagyobb rétegnek a termelői és fogyasztói rétegnek jóval elemibb

erővel előtérbe nyomuló érdekei minden esetben korlátozni fogják azt a szerepet és azt a munkalehetőséget, ami a kereskedelem részére megmarad.

Teljesen szabad pályáról lévén szó, egyelőre még gondolni sem lehet arra, hogy a kereskedelem útján elérhető jövedelmeket bizonyos arány, vagy fix számok alapján osszák el az egyes, ezen a pályán működők között.

Mivel azonban a termelés és fogyasztás mennyiségének, valamint az árakban elérhető határértékeknek a kijegecesedése itt a kereseti lehetőséget is megszabja, természetes következményképpen jelentkezik az, hogy a kereskedők szaporodása — mihelyst a rezsiköltségek nem csökkenthetők — az egyes egyedekre jutó kereseti lehetőség csökkenését, s így közvetve az igények leszállítását kell, hogy eredményezze.

Enélkül csak az árak túlhajtása, vagy az egészségtelen verseny következhetik be.

Az első feltétlenül a fogyasztás csökkenésére vezet és azt eredményezi, hogy az egzisztenciák egy jelentős része éppen a kereskedelemben foglalkozás és megélhetés nélkül marad.

De ugyanezt eredményezi a második, az egészségtelen verseny is.

Bennünket, termelőérdekeltiséget pedig a kérdés annyiban érint, hogy mind a két esetnek erős kihatása van magára a termelés lehetőségére és mértékére is.

Az első esetben a csökkenő fogyasztás eredményeképpen túlzott készletek jelentkeznek és a fölös kínálat, mondhatni, önkéntelenül szorítja le az árakat.

A második esetben a kereskedelem részéről nyilvánul meg még erősebben az a szándék, hogy a termelői árakat csökkentse.

Ránk nézve tehát mindkét esetben a végeredmény a termelői árak és ebből kifolyólag a termelési lehetőségek csökkenése.

Senki sem veheti ezért tőlünk zokon, ha mind a két jelenséget lehetőleg kiküszöbölni kívánjuk.

Sőt nyíltan állíthatjuk, hogy a tűzifa árszabályozására vonatkozó kormányrendeletkezésben megnyilvánuló intenció ezt kifejezetten elsőrendű érdekünké, sőt azt mondhatnánk, magunkkal szemben való kötelességünké teszi.

Azért vetettük itt fel ezt a kérdést, mert a múlt év őszén szeptembertől november hónapokban a Faforgalmi Rt.-on kívülálló termelők és kereskedők részéről olyan árigények kerültek felszínre, amelyek már erősen veszélyeztették a budapesti piacon az eddigi fogyasztói-árszint betartását.

Nem mi állítjuk ezt, de a budapesti tűzifakereskedelem két érdekképviseleti szerve.

Az ő bemondásuk szerint november hó végévei a budapesti tűzifaraktárakban tárolt készletek alig érték el a más esztendőik azonos időszakában raktáron lenni szokott fakészletek mennyiségének a felét, s a kereskedelem komoly képviselői is már bizonyos aggodalommal tekintettek a budapesti ellátás jövője elé.

Ennek a helyzetnek az oka pedig, amint azt előző számainkban számszerű adatokkal is igazoltuk, nem a szállítási igazolványok és ezzel kapcsolatosan a szállítási lehetőség hiánya volt, hanem a fakereskedők bemondása szerint az előbb már említett túlzott árkövetelések.

A fogyasztói-ár drágulásának veszélyét az ő bemondásuk szerint sem a Faforgalmi működése idézte elő, hanem jórészt éppen azoknak a túlzott igényei, akik olcsóbban vásárolt régi készleteiknél már a Faforgalmi eladási árai mellett is igen tisztességes hasznot tudtak elérni.

Bizonyos mértékű túlzott haszon-hajhászásról lehet tehát ebben az időben beszélni.

A szokatlanul enyhe november végei és decemberi időjárás ugyan teljesen megváltoztatta a helyzetet, de még így sem néhetjük nyugodtan összetett kézzel.

A mi felfogásunk szerint a Faforgalmi létesítésére vonatkozó kormányrendeletek a termelői árak biztosítása tekintetében céljukat 100%-ig elérték.

Az árak megszilárdultak, a tűzifa keresett cikké vált, hitelképpé lett és a birtokos, vagy termelő nem volt kénytelen a tűzifáját poton áron elvesztegetni, vagy az értékesítést igen erősen kifogásolható 15—18%-os bizományi jutalékok ellenében kezéből teljesen kiadni, ha fakészletére valamelyes előleghez kívánt jutni.

Meg tudjuk érteni azt, ha kereskedő és bizományos az árat a Faforgalmi Rt. eladási árai fölé kívánták emelni.

A kereskedőket fűtötte a nagyobb haszon elérésének lehetősége, mert arra számítottak, hogy a Faforgalmi rendelkezésére álló készletek a szükségletnek csak kisebb hányadát egészíthetik ki, s így a további szükségletek kiegészítésénél a megszorult fogyasztó az azonnal szállítható fáért kénytelen lesz minden árat megadni.

A bizományosokat hajtotta az az érzés, hogy már megszkott magas bizományi jutalékukat csak abban az esetben tudják fenntartani, ha emellett a birtokosnak, vagy termelőnek legalább azt az árat tudják biztosítani, amit a tűzifáért a Faforgalmi Rt. fizetne.

Mivel pedig a Faforgalmi Rt. részére a belföldi tűzifánál megállapított haszon-lehetőség átlagban nem haladja meg a 8—9%-ot, természetes dolog, hogy a bizományi jutalék-%-ok 6—10%-os, sőt helyenkint ennél magasabb többletét a fogyasztóra kellett áthárítaniok, ha előbb részletezett céljukat, az eddigi magas jutalékoknak továbbra való megtartását, el akarták érni.

Bár érhetőnek találjuk mind a két eljárást, de nem tartjuk helyesnek és nem tartjuk sem a köz, de különösen a termelői érdekekkel összeegyeztethetőnek.

Utalunk azokra a kijelentésekre, amelyek az Egyesület választmányi ülésén Egyesületünk elnökének, gróf Esterházy Móricnak, báró Prónay Györgynek, Osztróluczky Miklósnak stb. a szájából elhangzottak, s amelyek szerint a fogyasztói árak emelése a magyar termelésnek egyáltalán nem érdeke és a Faforgalmi Rt. révén elérhető árakkal, amelyek az erdőgazdaság minimális jövedelmezőségét megfelelően biztosítják, a magyar erdőgazdaság meg van elégedve.

A Faforgalmi létesítésére vonatkozó rendelkezések tárgyalása alkalmával az egész birtokososztály kifogás nélkül járult hozzá a kereskedelem védelmét célzó intézkedésekhez.

Nem lehet azonban várni sem a birtokososztály képviselőitől, sem az Egyesület vezetőségétől azt, hogy összetett kézzel nézze az ilyen egyoldalú érdektől fűtött árdragító törekvéseket, mert azoknak az ódiума, különösen a mai hangulat mellett feltétlenül az erdőgazdaságra és elsősorban a nagykirtokra háramolnék, amelyik erre a gyűlöletre rá nem szolgált, s amelyiket

megvédeni az Egyesület mindenkor elsőrendű kötelességének ismerete és ismeri ma is.

Azokat a kikötéseket, amiket a forgalom lehető szabadsága, az eladási és kereseti lehetőség érintetlen hagyása tekintetében a másik oldalról támasztottak, a tárgyalás során a lehetőség legmesszebbmenő határáig megvédték az Egyesület kiküldöttei.

Az aránylag csekély korlátozás az erdőgazdaság munkájára feltétlenül egészségesebb légkört teremtett, mint amilyen az intézkedések életkeléptetése előtt volt.

Senki sem veheti tehát rossznéven az erdőgazdasági érdekek védelmezőitől azt, ha ezt az egészségesebb légkört minden kívülálló érdektől fütött támadás ellen meg akarják védeni.

A kormányrendelet akkor, amikor egyfelől a termelői árakat leszegezte, de másfelől magában a rendeletben, illetőleg megállapodásban óva intett, a fogyasztói árak nem indokolt emelésétől, önkénytelenül is megszabta azokat a kereteket, amelyek közé a kereskedelemnek és egyéb közbeiktató tényezőknek be kell illeszkedniök.

Nem kifejezett rendelkezés, de véleményünk szerint józan és komoly figyelmeztetés arra, hogy a meglévő szabadság szabaddossággá ne fajuljon.

Mi, akik el vagyunk tökévelve arra, hogy a termelés érdekeit minden körülmény között megvédelmezzük, itt kétféle veszedelmet látunk a kereskedelemre és egyéb közbeiktató tényezőkre.

Az egyik az, ha a kormányzat levonja az irányítás be nem tartásának a következményeit és a fogyasztói árak megszabásával számszerűleg is elhatárolja a kereskedelem kereseti lehetőségeit.

A másik az, ha a termelői-osztály fog össze és a maga érdekében iparkodik, ahol csak lehet, kiszorítani azt a tényezőt, amelyik az árdrágítás ódiomának a termelőre való áthárításával iparkodik a termelői árak védelmét, habár közvetve is elgáncsolni és megadni a Faforgalmi Rt.-nak a lehetőséget, hogy teljesen egyenlő eshetőségekkel vehesse fel a versenyt — ha kell egészen a fogyasztóiig.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy az utolsó másfél hónap enyhe időjárása a panaszok legnagyobb részét tárgytalanná tette.

Mégis szükségesnek tartottuk ezeket a gondolatokat itt le-

szégezni, mert véleményünk szerint azok, akik eléggé el voltak szánva az erdőgazdaság érdekében ezideig foganatosított védőintézkedések kiharcolására, ha szükség lesz rá, nem fognak idegenkedni, síkraszállni az intézkedések továbbfejlesztése érdekében, ha ezt a jövedelmező erdőgazdaság biztosításának érdeke feltétlenül megkíváná.

Mi pedig úgy érezzük, hogy nem a termelőosztályon fog mulni az, vajjon felmerül-e ilyen továbbfejlesztés szükségessége, vagy sem.

Az Amerikai Egyesült Államok védekezése az erdőtüzek ellen

Írta: Báró Weissenbach Iván.

Az Amerikai Egyesült Államok erdőinek legnagyobb ellensége a tűz. Az éghajlati és csapadék-viszonyok terjedését nagy mértékben elősegítik, különösen a nagy szárazságok idején. Okozói a villámcsapás és az ember gondatlansága. Régebben nem törődtek vele sokat, mert azt hitték, hogy az egyszer leégett erdő természetes úton magától megújhódik, de ha nőtt is új erdő a régi helyén, ez is sok helyen leégett, úgy, hogy ezek a már többizben leégett területek teljesen hasznavehetetlenné váltak. E mellett különösen a sík és dombos vidéken még szerették is az erdőtüzet, mert azt a nézetet vallották, hogy a tűz a mezőgazdasági művelésre szükséges területen, a kevés értékű fának elpusztításával az erdőirtás nehéz munkáját könnyíti meg. Az idők során azonban belátták, hogy az erdőnek a tűz ellen való megvédése nélkül, a mérhetlen nagyságú erdőállomány az elpusztulás martaléka lesz. Amikor a nemzeti erdőket létesítették, legelsőrangú feladatává lett a szövetségi erdőigazgatásnak olyan rendszabályok életbeléptetése, amelyekkel a nemzeti erdőkben az erdőtüzet egyrészt meg lehessen előzni, másrészt a már kitört erdőtüzet sikeresen és gyorsan el lehessen oltani. De nemcsak ez volt a cél, hanem az is, hogy az egyes államoknak példát adjanak a tüzek leküzdésének módjaira és eszközeire. Súlyos feladat ez, ha meggondoljuk, hogy különösen a ma is még erdőborította, nyugati államokban milyen nehéz